

LIBRIS

We know
books

MIRCEA BRENCIU

TAIFASURI ECLECTICE

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV 2025

Precizări folositoare	..... pag. 8
Despre sorgintea și autenticitatea unui anume brașovean	..... pag. 14
Pierzându-și Coroana, poporul român și-a pierdut libertatea	..... pag. 28
Procesul comunismului și nevoia de adevăr	..... pag. 40
Românii despre români, o analiză cu dichis	..... pag. 54
Intelectuali sub acoperire	..... pag. 66
Ceașescu sau nostalgia românilor după un „Vodă”	..... pag. 78
Torța vie a Brașovului	..... pag. 92
Eroii românilor sunt puțini și tot mai ignorați	..... pag. 100
Cel de-Al Treilea Război Mondial a început la 11 septembrie 2001	..... pag. 112
Despre iluzia libertății presei	..... pag. 126
Ocrotitoarea Brașovului este Sfânta Fecioară Maria!	..... pag. 136
Alexandru Surdu – Românul etern	..... pag. 150
Simbolul românului neatârnat	..... pag. 152
Bio-leninismul este atunci când statul face proxenetism	..... pag. 174
Dilema noastră principală este una de tip suveranist	..... pag. 194
În România, din scris, trăiesc cei care fac anonime!	..... pag. 210
Recviem pentru un vis	..... pag. 224

Cuvânt înainte

Pe lângă faptul că este un scriitor brașovean cunoscut, Mircea Brenciu este, în primul rând, un jurnalist de excepție, cu vechi state de serviciu; un ziarist acid, incomod, rebel, nonconformist, un răzvrătit.

Nu de puține ori este enervant de lucid în criticile sale. Folosește cu măiestrie verbe sulfuroase și apasă dureros pe tarele unei societăți bezmetice, aflată într-un proces de tranziție perpetuă.

Dar, a sta la taifas cu intelectualul Mircea Brenciu, avându-l ca invitat într-o emisiune de televiziune sau de radio, este un adevărat spectacol al spiritului. Colegii noștri, ziașiști, majoritatea membri ai Filialei „Aurel Mureșianu” Brașov-Covasna a Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, care l-au provocat la discuții, l-au lăsat să se desfășoare și să creioneze o parte substanțială din personalitatea amplă a poetului, prozatorului și jurnalistului Mircea Brenciu.

O regăsim în volumul de față însoțind “istoria clipei” presărată cu oameni, fapte și evenimente ale primului pătrar din primul secol al Mileniului III.

*Ioan Pamparău,
președintele filialei „Aurel Mureșianu” Brașov - Covasna
a Uniunii Ziașiștilor Profesioniști din România*

Precizări folositoare

A fi eclectic nu înseamnă a fi zăpăcit sau dezorganizat. În ansamblul general al esteticii eclecticismul semnifică o formă de coeziune a unor varii de stiluri, forme, informații, aparținând unor timpuri diferite de manifestare și rostire, încurajându-se astfel, printre altele, libertatea de expresie, originalitatea și chiar bunul simț. Eclecticismul este definit ca fiind un „sistem de gândire neunitar, care, fără a se întemeia pe idei originale, alege din diverse sisteme de gândire, stiluri artistice etc. ceea ce i se pare mai bun”. Eclecticismul e o frumoasă aventură a spiritului în căutarea armoniei unor forme categoriale disparate, adeseori inconsecvente conceptual. Așadar, un dialog eliberat de pretenția unor rigori, fie ele științifice ori estetice, nu e altceva decât consecința capacitații fiecăruia dintre dialoganți de a rezona diferit în fața provocărilor colocviale. Aici e vorba despre interiorul genului jurnalistic al interviului, taifasului adică, mărturisirea ca formă a libertății de exprimare personală. Întâlnirea mea cu jurnaliști prodigioși s-a produs îndeobște la solicitarea acestora, tematicile intrate în dezbatere fiind propuse ab initio întodeauna de către amfitrionii mei înzestrați profesional corespunzător. Eterogenia subiectelor tratate, întinderea pe durate de timp variabile a taifasurilor, au fost cauzele pentru care aceste întrevederi publice s-au derulat mai mereu într-o manieră sincretică, în ciuda unor subiecte punctuale propuse ca generic de către organizatori. În aceste condiții, taifasul cu premergătoare tematică se diluează într-unul eclectic, ceea ce nu e tocmai rău, deoarece îi crește atractivitatea. Dialogul devine captivant odată cu derularea lui de obicei *live*, astfel încât presupusa rutină a întâlnirii televizate să se transforme într-o asimetrie a... verbiajului agreabil și diversificat. De aici și ideea de eclecticism, de aici și farmecul unor dialoguri spumoase și adeseori duse dincolo de scopul și tematica propuse inițial de către organizator.

Dar ce este interviul? Potrivit **Dicționarului „Merriam-Webster”** (cel mai folosit dicționar american; n. red.) un interviu este: «o convorbire în care se pun întrebări și se dau răspunsuri. După alte definiții, interviul este „o conversație, de obicei dintre două persoane pentru a obține informație în beneficiul unei audiențe nevăzute”, interviul fiind adesea un „schimb informațional ce poate da naștere unui nivel de înțelegere la care, singură, niciuna dintre părți nu ar avea acces”. Rezultă că interviul este o

conversație cu un „demers investigativ”. Așadar, uneori acesta poate semăna cu o conversație, dar nu este; uneori poate fi amuzant să îl asculți sau să participi la el, dar nu acesta este rostul lui, interviul având un singur scop: „colectarea informației”. Interviul este cea mai publică dintre conversațiile private, funcționând cu toate regulile dialogului privat, cu toate că este construit pentru sfera publică, subiectul interviuat știind că se expune opiniei oamenilor. Pe de altă parte, interviul nu este un dialog liber cu sau între doi subiecți, ci este o „convorbire radială”, adică focalizată pe unul dintre interlocutori, și în care „unul are dreptul să ceară, iar celălalt să fie auzit”. Interviul jurnalistic este un „schimb între doi indivizi și câteva instituții” care condiționează subiectiv conversația. Un interviu jurnalistic ia forma unei conversații între două sau mai multe persoane: *interviewatorul pune întrebări pentru a obține fapte sau declarații de la interviuat, interviurile fiind o parte standard a jurnalismului și a reportajelor media*».

Odată lămurit mecanismul acestui gen literar-jurnalitic mă pun în situația de a continua punctul de vedere personal cu privire la rosturile acestei culegeri de dialoguri, agățate din arhiva personală, dar și din biblioteca social-media, și publicate aici după anumite specificități electivo-morale, în timp ce alte asemenea întâmplări la care am participat ca invitat le-am lăsat în continuare depozitate și amânate pentru cine-știe-ce altă intervenție publicistico-documentară. Am ales 17 taifasuri după criterii extrem de subiective și cărora le-am oferit șansa de a revedea lumina tiparului, după ce ani de zile au stat ascunse în memoria magnetică a vreunui hard-disk sau la adresa vreunui link complet anonimizat. Cititorul care va îndrăzni să-și calce pe curiozitate și să răsfoiască această colecție de taifasuri nu va fi decepționat deloc. Va trebui, însă, să mă scuz pentru unele atitudini (cam) encomiastice la adresa persoanei mele, comise de partenerii mei de dialog, dar știu că aceleași uzanțe de amfitrion au fost aplicate în mod egal și altor invitați, căci asta ține de deontologia gazetarului și nu de solicitarea invitatului de a i se construi o imagine mai pregnantă în raport cu realitatea. Nu am cenzurat defel materialele digitalizate, doar am încercat să le armonizez pe ici pe colo stilistic, gramatical și topic, adăugând prin nota redactorului (n. red.) explicațiile necesare acolo unde s-a simțit nevoia de ele. În rest, totul s-a păstrat identic cu orginalele, astfel încât patina timpului, dar mai ales personalitatea

fiecăruia dintre interviuatori, să fie respectate cu sfințenie. „**Taifasurile eclectice**” au devenit cronici ale vremurilor lor, iar cititorul de azi va fi surprins să descopere deschideri, premoniții și judecăți de valoare care au aplicabilitate în cel mai curat sens al prezentului, dar și al viitorului, ce nerăbdător și-a anunțat prezența încă din anii în care răspundeam plin de energie tirurilor de întrebări ale colegilor mei de presă, mai tineri și mai talentați decât mine. Îi voi reaminti în aceste „**Precizări folositoare**” pe toți cei cărora le-am oferit un scaun în acest vehicol tipărit destinat cititorilor și bibliotecilor. Încep cu bunul și valorosul scriitor, plecat dintre noi, **Doru Munteanu**, căruia i-am oferit un ceas de mărturisiri despre sorginta și autenticitatea brașoveanului din mine (emisiunea „**Cu sufletul în palmă**”, **Antena 1 Brașov**), în fapt un interviu de deschidere a acestui volum, pe care **Doru Munteanu** l-ar fi salutat la fel de entuziast dacă ar mai fi trăit, cum a făcut-o vis a vis și de alte cărți semnate de mine. Pentru aplecarea lui asupra scriiturii mele îi mulțumesc și îi păstrez vie memoria și amintirile noastre comune. Un alt jurnalist plecat prematur din această lume este **Mihai Berariu** de la **Radio-Televiziunea „Transilvania”** (R.T.T.), căruia îi ofer aici spațiu pentru patru taifasuri, asupra cărora am cumpănit bine, căci tematicile, dar și spiritul profesionist perspicace ale lui **Mihai** au decis această alegere cvadruplă. Dumnezeu să îl odihnească în pace! Un alt coleg visător, dispărut și el dintre noi, căruia i-am oferit pagini din acest volum, este **Dorin Dumitrele** de la **Televiziunea „Nova”** Brașov, un analist politic necruțător, un gazetar înnăscut și nu făcut, căci meseria lui de bază a fost aceea de ofițer de marină. Un om al deschiderilor nepervertite, precum oceanele și mările lumii, a stat la taifasuri cu mine pe subiecte care și astăzi produc frisoane. Navigație liniștită în apele limpezi ale eternității, **Dorin Dumitrele!** Ei bine, cine nu o cunoaște pe talentata și ambițioasa **Onelia Pescaru**, care a amprentat printre truditorii cuvântului o manieră jurnalistică foarte personală, o specificitate inimitabilă care o recomandă ca jurnalist energic și foarte bine informat. La „**Mix Tv**” Brașov a creat o adevărată școală de presă, **Onelia** fiind și o bună practicantă a psihologiei. Cu **Onelia Pescaru** am realizat mai multe taifasuri, dar am ales aici două dintre cele mai spectaculoase și mai inedite. Pe **Felicia Popa** de la „**Antena 1**” Brașov am întâlnit-o cu ani în urmă

la diferite manifestări culturale dar și politice, regăsind în persoana ei activistul de suflet și de confesiune, dar mai dificil întâlnindu-ne la vreo emisiune organizată de domnia sa, fie ea și la aparent irevențioasa lungime de undă de la „**Insuportabil**”. Prietenia noastră comună cu academicianul **Alexandru Surdu** ne-a solidarizat cumva și încet-încet relația noastră colegială a devenit mai interesantă. **Felicia** m-a invitat într-un târziu la o emisiune să vorbim despre „**Iluzia libertății presei**” prin anul 2007. Acela a fost momentul în care s-a creat între noi un anume prieteșug, construit și în împrejurările unor întâlniri între jurnaliștii cu propensiuni artistice, ea însăși devenind autoare de carte de succes. De altfel, ultimul taifas al acestui volum îi aparține și se intitulează sugestiv „**Recviem pentru un vis**”, difuzat în anul 2017. Cam până aici i-am prezentat pe jurnaliștii cu vechime care au făcut și fac istorie. Ei bine, continui lista celor care m-au invitat pentru a ne pronunța împreună cu privire la societatea umană cu evoluțiile, disoluțiile, revoluțiile și soluțiile ei, căci istoria contemporană nu numai că nu mai are răbdare, dar aproape că s-a contrapus comprehensiunii noastre, adică a celor care am trăit pe viu comparația dintre două radicale moduri de viață: totalitarismul și democrația post-decembristă. Unul dintre cei mai neastâmpărați jurnaliști brașoveni a fost și este mereu tânăra și astuțioasa **Alina Bianca Csiki**, pe care o redescopeream de fiecare dată la diversele redacții în care a activat prin rotație talentata ziaristă. Având și un farmec personal aparte, s-a remarcat la emisiunile de știri ale unor televiziuni locale și naționale, știind cum să-și remodeleze imaginea profesională în raport cu fiecare profil redacțional la care trudea la un moment dat. Într-o perioadă recentă, **Alina** a lucrat ca redactor la postul de **Radio „Hit Fm”**, unde am realizat împreună câteva taifasuri, din care a fost reținut pentru tipărire unul dintre cele mai iscusite și mai temeinice discuții despre „**Simbolul românului neatârnat**”, un subiect extrem de fierbinte pentru deceniul doi al Secolului XXI. Plecarea intempestivă a **Alinei** de la **Radio „Hit-FM”** s-a produs în același chip al neastâmpărului cu care ne-a obișnuit, astfel încât a trebuit să produc taifasuri în continuare la această redacție cu șeful postului, **Paul Zamfir**. Adevărat meseriaș al microfonului, **Paul** e deținătorul unei voci profesionale care îl individualizează și îl face remarcat în eterul lungimilor de undă radio.

Am vorbit împreună despre dilema principală a românilor, care este una de tip suveranist. O emisiune de o actualitate fulminantă. Un subiect la fel de deflagrant l-am avut cu scriitorul și, mai nou, jurnalistul **Claudiu Oțleanu**, la podcastul său intitulat „**Joc de cuvinte**”, în care am tratat noua sintagmă apărută pe piața liberă a semiologiei europene: „**Bioleninismul**”. Este prima emisiune transmisă pe social-media care a atacat două subiecte uluitoare: „**Managementul haosului**” și „**Patriarhatul occidental**”, care sunt de fapt titlurile celor două cărți scrise de **Claudiu** și care au stârnit vii controverse în lumea politică și nu numai.

Taifasul acesta este extrem de performant prin inedit, prin actualitate și prin temeritate. Un alt ziarist de tip nou, construit inițialmente din premisele oferite de catedra universitară, este **Tiberiu Foriș**, profesor la Universitatea Transilvania, poet și jurnalist zămislit prin intermedierea propriului podcast (recenta modă a podcastului digitalizat oferă noi „locuri de muncă” pasionaților de comunicare; n. red.). **Tiberiu** m-a invitat să tăifăsuim despre posibilitatea de a trăi din scris în România la „**Drumul spre succes**” și a aflat și el că din scris trăiesc doar cei care fac anonime!

Un alt taifas, cuprins între paginile mele perfuzate eclectic, se numește **Elena Diaconu**. Doamna nu este jurnalistă, în schimb, este istoric cercetător la **Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989** din București, căreia i-am răspuns unui set de întrebări privitoare la destinul celui ce a fost **Liviu Corneliu Babeș**, martirul anticomunist care la 2 martie 1989 și-a dat foc în Poiana Brașov în semn de protest la adresa dictaturii ceaușiste. Și, în sfârșit, voi spune câteva cuvinte despre **Cristian Radu Nema**, cineast român, producător de film și fotograf, care în mod paradoxal nu apare în cartea mea. Apare în schimb efectul unei inițiative ale acestui regizor de film, care se adresează figurii de excepție a culturii românești, academicianul **Alexandru Surdu**, pe care eu l-am apreciat și l-am iubit ca pe unul dintre cei mai buni prieteni ai mei. Cu ocazia comemorării filosofului **Alexandru Surdu**, la 85 de ani de la nașterea sa și la trei ani de la dispariția sa fizică, **Cristian Radu Nema** a organizat lansarea unui film documentar dedicat marelui filosof român, intitulat „**Junele sihastru**”, ocazie cu care am fost invitat să țin un discurs și pe care l-am publicat aici, valorificându-l ca pe un taifas între mine și eternitatea marelui dispărut.

Aceasta este cartea „**Taifasurilor eclecticice**”, despre care revin cu lămuritorul demers prin a-l ruga pe lectorul ocazional al acestor rânduri să nu încerce să valorifice intențiile jurnaliștilor și colaboratorilor mei din acest volum de a fi prestat enomiastici de protocol la adresa mea, căci nu mi-a plăcut niciodată să fiu lingușit, nici să fiu ascensionat la un nivel impropriu și nici să mă gonflez mai mult decât a făcut-o natura, deoarece am avut unica dorință de a tipări taifasurile așa cum s-au petrecut ele, fără să schimb sau să diminuez cu ceva frazele pronunțate de cei cu care ne-am căznit să facem emisiuni culturale cât mai diverse, mai inteligente și mai libere de orice constrângere.

Cu un fapt important va trebui să insist aici. Între momentele difuzării interviurilor la posturile de televiziune sau în social-media și data preluării acestora prin tipărirea acestei cărți au trecut 18, 15, 7 sau 2 ani, dar subiectele abordate au rămas la fel de proaspete ca și cum un insidios deja-vu ar interveni, inspirat parcă de gustul inefabil al vinului păstrat cu grijă în vreun beci... al memoriei colective. Surprinzător sau nu, niciunele dintre subiecte nu și-au pierdut actualitatea, cititorul având marea șansă de a putea evalua că trecerea vremii înnobilează și nu alterează, aceasta fiind posibilă numai prin respectarea principiului autenticității și al sincerității informației și analizei. Ceea ce aici, în aceste pagini, se regăsește cu prisosință.

Mulțumindu-vă pentru înțelegere, rog lecturați această carte la fel de eclectică după chipul și asemănarea acestor vremuri, adeseori absurd de frumoase și sublim de ciudate, răspunzându-ne nouă înșine cu reala viziune a unuia dintre cei mai mari jurnaliști pe care i-au avut românii, **Mihai Eminescu**: „*Orice canalie care-a deprins trei buchi franțuzești la Paris, aspiră de-a se face aici în țară cel puțin ministru!*” („**Instrucție și educație**”, manuscris Acad. Română, 2258, fol. 250 apud. „**Naționalismul lui Eminescu**” de **Dumitru Murărașu**, edit. SZOC „Cincinat Pavelescu” Brașov, 2000; n. red.).

Mircea Brenciu

Despre sorgintea și autenticitatea unui anume brașovean

la emisiunea „Cu sufletul în palmă”)

Doru Munteanu: *Bun găsit oameni buni, sunt același Doru Munteanu, gazda dumneavoastră din fiecare miercuri și vă invit la o nouă ediție a emisiunii „Cu sufletul în palmă”.*

Renunțăm anul ăsta la reluarea emisiunilor, la calendarul zilei, pentru că, așa cred eu, v-ați făcut o obișnuință din a răsfoi memoria zilei. Și după doi ani și ceva nu mai are rost să vă spunem noi ce s-a întâmplat, pentru că am periat toate zilele și evenimentele care s-au desfășurat într-un an de zile. Și așa cum am făcut mereu.

Aducem azi în fața dumneavoastră un om care a construit ceva, care a făcut ceva. Pentru că acesta este al doilea scop al emisiunii „Cu sufletul în palmă”, de a prezenta oameni de lângă noi, oameni care pot privi în urmă cu mândrie, deși n-au spus ultimul cuvânt, dar să spună că au făcut ceva pentru țara asta, pentru orașul nostru, pentru oameni. Iar invitatul meu de astăzi este un brașovean adevărat printr-o sorginte îndelungată, publicist, poet, prozator, editor, îngrijitor de ediții, un om care iese foarte des în viața publică și niciodată cu gesturi gratuite, iar inițiativele lui au făcut carieră în tradiția modernă a comunității.

Dar mai bine să-l descoperim odată cu dialogul, cu mărturisirea asta. Bun venit la Antena 1, Mircea Brenciu!

Mircea Brenciu: Bine v-am găsit.

D. M.: *Am titrat acolo, pe ecran: scriitor, pentru că este un termen general. Puteam să zicem și editor, și publicist, și... de toate.*

M. B.: E cuprinzător.

D. M.: *Vreau să te întreb, pentru că am zis că vii într-o sorginte îndelungată. Din ce stirpe te tragi? De unde îți vine combustibilul ăsta, că ești atât de prezent și efervescent în viața comunității?*

M. B.: *Eu sunt, dacă vrei, tipologia clasică a ardeleanului, pentru că în sângele meu circulă sânge românesc din Șcheii Brașovului, dar și sânge german, străbunicul dinspre mamă fiind german; el a fost unul dintre fondatorii Filarmonicii brașovene, Johann Czerny, care este nepotul marelui compozitor austriac Carl Czerny (1791-1857; n. red.), cel cu celebrele metode de pian. Iar din linia românească sunt urmașul lui Toma Brenciu (1872 - 1947; n. red.), unul dintre cei mai mari cântăreți de biserică pe care i-a avut Ardealul, despre care Sextil Pușcariu spunea că „nu era o voce ca a lui, dar nici nu era cheflăsat de Dumnezeu la care bătrânul cântăreț să nu fie prezent”. Acest Toma Brenciu este urmașul în strănă a lui Gheorghe Ucenescu, autorul imnului, iar actualul Imn Național s-a compus acolo, în curtea bisericii din Prund...*

D. M.: *Deci casa voastră era exact în curtea bisericii „Sfântul Nicolae” din Șchei?*

M. B.: *Da, casa cu cel mai mare pridvor din acea curte, casă pe care eu am pus o placă de marmură în 1994 și pe care scrie: «Călătorule, aici se află centrul României. Pe aceste meleaguri s-a scris, cu voia Lui Dumnezeu, Imnul Național „Deșteaptă-te, române!”». Lucru perfect adevărat, iar cei care vin și spun că imnul s-a scris la Râmnicu Vâlcea greșesc...*

D. M.: Că s-a cântat la Râmnicu Vâlcea...

M. B.: Și s-ar fi și scris doar pentru că Anton Pann se mutase acolo. Ceea ce este nereal, căci în 1848 Anton Pann, ne mai fiind în Brașov, nu avea cum să lanseze acest imn, care a fost cântat prima oară de către trocari (localnicii din Șcheii Brașovului; n. red.) cu ocazia străngerii cераșelor (cirașelor; n. red.) într-o sărbătoare de vară.

D. M.: Așa spune toată lumea, dar și în memoriile familiei Mureșianu: „într-o zi la cules de cераșe”. Și melodia de inspirație, deși am lămurit de nu știu câte ori chestia asta, este „Din sânul maicii mele”.

M. B.: Exact, era o romanță care circula...

D. M.: ...care circula și care a fost adaptată de Ucenescu...

M. B.: ...adaptată și pusă pe marș.

D. M.: Iar străbunicul tău a fost urmașul lui Ucenescu...

M. B.: ...urmașul, dar au fost contemporani. Ucenescu nu mai cânta, fiind prea bătrân, iar seara se dregeau cu o cană de vin acolo în curtea bisericii, unde era și o livadă-parc superbă. I-a zis bătrânul: „Măi Tomo, ce zici, poezia asta a lui Mureșianu merge pe știma asta?” Și amândoi, ca doi muzicieni ce se găseau, au decis: „Da, a fost foarte bună alegerea”. Nu că ar fi coautor Toma, Doamne ferește!, dar ei doi au gândit asupra acestui cântec, care deja era de notorietate în acele vremuri și, iată, acuma a ajuns să fie Imnul nostru oficial.

D. M.: Dar impulsul ăsta din familie pentru publicistică vine pentru că Toma Brenciu a fost și publicist?

M. B.: Toma Brenciu a fost cântăreț de biserică. Vorbim aici despre fiul lui cel mare, Ioan Toma Brenciu, care a fost redactor șef și director de la o groază de publicații interbelice, dintre care una, „Alarma”, figura ca „organ de luptă împotriva bolșevismului”, fapt pentru care am avut multe de tras eu, personal. Mi se declarase că am dosarul prost și am fost dat afară din Facultatea de jurnalistică prin anul 1976. Tocmai din cauza acestui dosar de familie considerat prost.

D. M.: El a scos „Alarma”...

M. B.: ... și „Națiunea”, „Voința poporului”, mai multe publicații...

D. M.: Bun, și din perspectiva asta a unei tradiții jurnalistice, publicistice și a unor oameni de cultură care au făcut ceva, pentru că, nu vreau să intrăm în poveste, că nu avem timp să discutăm chestiile serioase, era zvonul ăla, după Revoluție, nu? că Brencii sunt cei mai bogați oameni din România!

M. B.: O să râzi! Teoretic suntem, nu din România, ci din lume! Trebuia să luăm o avere de 57 de miliarde de dolari din America. Din păcate, timpul trecut de la deschiderea testamentului a atras după sine o ocultare a acestei moșteniri. După aia au venit comuniștii și totul a rămas în coadă de pește.

D. M.: Ai lucrat la foarte multe publicații brașovene. Pot să amintesc: „Astra”, „Mesager”, „Matinal”, „BZB”, „Alternativa”, „Observatorul”, „Avântul”, „Politica”, „Ziua de Brașov”, „Argument”

M. B.: Exact.

D. M.: *Iar astăzi editezi „Dreptul la opinie”, o revistă a oamenilor liberi și de bune moravuri. Spune-ne ceva despre revista asta.*

M. B.: *Este o revistă lunară scoasă de Societatea Ziariștilor și Oamenilor de Cultură „Cincinat Pavelescu” în „concupinaj” cu...*

D. M.: *Ești președintele societății?*

M. B.: *Sunt președintele acestei societăți, dar am scos publicația împreună cu Asociația executorilor judecătorești, pentru că, în conformitate cu noile prevederi legale, executorii trebuie să-și tipărească toate anunțurile de executare. Și atunci, am făcut o asemenea combinație în care să îmbinăm utilul cu plăcutul și să scoatem un lunar mai altfel decât altele. Altminteri, cititorii care mă sună, mă felicită pentru că, într-adevăr, au descoperit în această publicație ceva deosebit de interesant, ceva inedit, în comparație cu tabloidizarea din presa noastră curentă.*

D. M.: *Ziceam că, atunci când te-am prezentat pe scurt, gesturile tale au fost niște inițiative care au făcut tradiție în cultura modernă a comunității. Și mă gândesc aici la încetățenirea zilei de 15 Noiembrie ca „Zi de luptă împotriva comunismului”. Ai organizat împreună cu Marius Petrașcu și cu alții primul Congres al presei libere (aprilie 1990, Poiana Brașov, sala „Favorit”; n.red.). Ești fondator al Asociației ziariștilor români... (A.Z.R.; n. red.)*

M. B.: *...și al Societății Ziariștilor din România (S.Z.R.; n. red.). Sunt inițiatorul ediției întâi naționale a concursului de literatură „Nihil sine Deo”. Care, din păcate, nu a mai continuat pentru că nu au mai fost fonduri.*

D. M.: *Mai nou, de câțiva ani încoace, ești în grupul de inițiativă care vor să încetățenească ideea că Patroana orașului...*

M. B.: *Păi, nu! Este deja consacrat acest lucru.*

D. M.: *Da, e consacrat...*

M. B.: *Deci, Patroana orașului Brașov este Maica Domnului! Eu am făcut parte din acest colectiv și am avut onoarea să-i înmânez personal Prea Fericitului Patriarh Scrisoarea din partea brașovenilor, text care a fost aprobat de Sinodul Bisericii Ortodoxe Române. Și iați că, începând cu anul 2010, Brașovul are ca Patron spiritual pe Sfânta Maria, lucru deosebit pentru că Măicuța Domnului, dacă vrei să spun în două cuvinte, satisface cumva această necesitate spirituală sub toate unghiurile...*

D. M.: *Deci, e și o chestie ecumenică...*

M. B.: *...ecumenic în sensul că Brașovul, fiind un oraș aflat într-un anume axis geografic, poate fi interferat și de religii non-creștine. Or, Maica Domnului este recunoscută și de către aceștia. Și ca atare, Ea poate determina acel nucleu spiritual mondial. Ba, mai mult de atât, încercăm să construim pe Tâmpa un Paraclis al Maicii Domnului, suntem în faza de proiectare, dar nu e atât de lesnicios din cauza birocrăției. Dacă reușim acest lucru, vom adăuga Brașovului și componentul turismului religios, al pelerinajelor, ceea ce va aduce Brașovului o notă în plus.*

D. M.: Să vorbim un pic despre cărțile tale, pentru că așa este unul din scopurile emisiunii, ca oamenii să te cunoască. Poate te-au văzut în ieșirile publice, poate ți-au văzut semnătura... La cărți, poate oamenii au acces mai greu.

M. B.: Acuma drept să fu, numai se găsesc în librării, ceea ce...

D. M.: E un lucru bun. S-au vândut. Eu o să le arăt la cameră și tu să ne spui câteva vorbe despre ele. Iată, asta e cartea ta, așa zice de debut, nu?

M. B.: Cartea de debut, da.

D. M.: „Cartea albă a securității poetului”, editura „Astra” Brașov 1995

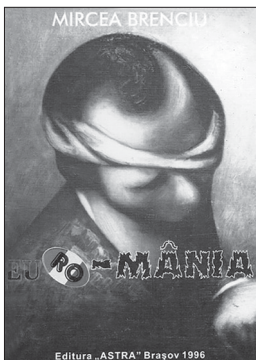
M. B.: O carte care a stârnit un oarecare șoc la data lansării ei pentru că a ieșit pe piață în paralel cu cealaltă „Carte albă a securității”. A fost o replică la acest tom al delatunilor. Un volum care conține peste 60% poezii de sertar, literatură de sertar. Deci, acolo unde se clama că nu există literatură de sertar din vremea dictaturii, nu e adevărat. Există, eu am avut poezii ce nu puteau fi publicate și pe care le-am publicat, o parte, în acest volum. Cartea a și luat un premiu al filialei...

D. M.: ...al filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor.

M. B.: Exact. A fost lansată la București, la librăria „Sadoveanu”, în prezența unor personalități ale literaturii românești și a fost foarte bine primită. La această oră, aflu cu o surprindere plăcută, cartea se vinde prin librăria virtuală, la prețuri destul de mari și nu prea se găsește, lumea o caută.

D. M.: Da, cartea asta a apărut în 1995. În 1996 apare „Eu-ro-mânia”.

M. B.: „Eu ro mania”, da. Este un volumaș de eseuri și editoriale publicate de mine în presa vremii. Unele dintre ele, extrem de curajoase pentru perioada aia, să nu uităm că în anii '95, '96, '97 îți era puțin teamă să te exprimi destul de liber, pentru că răzbunările de tot felul puteau fi destul de virulente. Dar am scos-o și cartea a avut un oarecare succes.

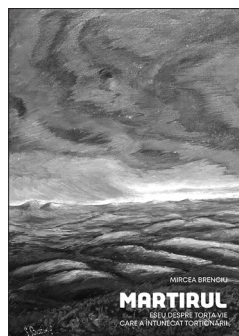
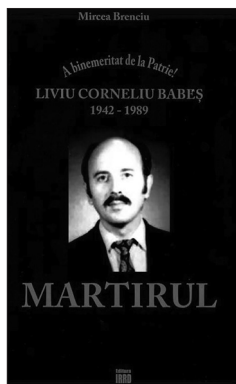
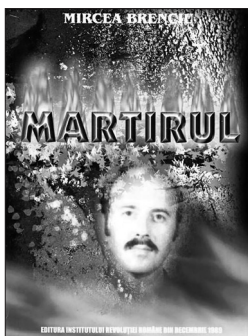
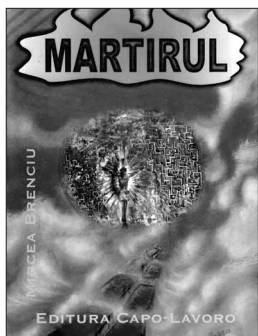

D. M.: Iată o altă carte absolut necesară pentru istoria modernă și contemporană a României, „Martirul”.

M. B.: Scoasă în două ediții, odată într-o ediție brașoveană și odată într-o ediție a Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 București. Cartea este un eseu despre martiraj, un studiu soteriologic și care-l are ca personaj pe Liviu Corneliu Babeș, brașoveanul despre care toată lumea știe că și-a dat foc în Poiana Brașov în '89. (până la data publicării acestui interviu, „Martirul” s-a mai retipărit în alte două ediții revăzute și adăugite; n. red.).

D. M.: În luna martie 1989.

M. B.: Cartea, de asemenea, a avut un foarte mare succes, este epuizată, dar am o altă satisfacție și anume că, pentru această carte, am primit Premiul de publicistică al filialei

Brașov a Uniunii scriitorilor.

D. M.: Dar de ce ai considerat necesar să scoți cartea asta?

M. B.: În primul rând pentru că, postum, Liviu Corneliu Babeș se scufundase într-un anonim răscolit din când în când doar cu ocazia comemorărilor și atât. Un grup de oameni de bine, respectiv cei de la Asociația „15 noiembrie 1987” și din partea revoluționarilor brașoveni, depuneau o coroană, țineau un simpozion și cu asta se încheia subiectul. Ori eu, cunoscând destul de bine familia lui Liviu Babeș, cunoscându-i lucrările lui Babeș, el fiind un pictor, un artist plastic de valoare, dar mai ales recunoscându-i uriașul merit de luptător împotriva dictaturii comuniste, m-am hotărât să scriu...

D. M.: L-ai și descris când ai vorbit la o expoziție...

M. B.: Exact, exact. Mi-am zis, domnule, acest om nu poate rămâne la maniera asta anonimă, undeva în spatele necunoașterii, și atunci am scris o carte care cuprinde două... prezentări, două abordări paralele. O dată, descrierea evenimentelor așa cum au fost ele, și în al doilea rând, un eseu despre menirea martirajului, în așa fel încât să demonstrez că, în fond, Babeș nu a fost un biet sinucigaș, el este un erou autentic! Pentru că Babeș nu moare de propria-i mână, moare ucis după ce duba l-a dus la spital, pentru că se zvonea că a decedat la două-trei ore după autoincendiere, ceea ce duce la concluzia că cineva l-a ajutat „să se sinucidă”! Tentativa, într-adevăr, există, dar dacă ar fi fost tratat cum se cuvine de către medici ar fi avut o șansă să... (Ulterior am aflat că Babeș moare în spital la trei ore după internare, prea repede în raport de cazuistica generală a arșilor; n. red.)

D. M.: ... dar este un erou pe măsura celor ce...

M. B.: ...păreră mea e că îi depășește ca valoare simbolică pe cehul Jan Palach, dar și pe preotul Jerzy Popiełuszko de la polonezi, pentru că gestul lui este profund deliberat, o face conștient față de riscul de tăgăduire, actul lui fiind singular în acel lagăr uriaș care era România, în timp ce în Cehia și în Polonia luaseră avânt mișcările de masă.

D. M.: Deci contextul deja există...

M. B.: După părerea mea este un erou de plenitudine antică acest Liviu Corneliu Babeș, care s-a pregătit singur să se opună în fața unui sistem uriaș.

D. M.: Bun, următoarea carte este „Revoluția Luminii”, un documentar...

M. B.: ...un documentar despre Revoluția românească, unde vin în premieră cu niște date noi despre fenomenul terorist din timpul Revoluției, fenomen care acum este complet contestat sau minimalizat. O repet și o mai spun încă odată: la Revoluția Română din Decembrie 1989 au existat teroriști. În cartea mea scriu cum și de unde au venit.

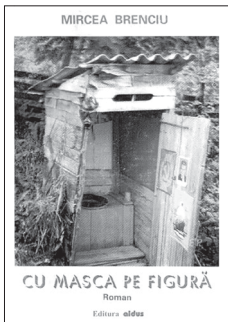

D. M.: Mai urmează o carte, care este o antologie de cronici, de eseuri...

M. B.: ...de texte, de interviuri, „La începutul de mileniu”, apărută în 2008. Este un volum care conține mai multe studii dedicate brașovenescului „Fenomen Kron-Art” și fenomenalului Gabriel Stan, acolo unde, mulțumită acestui spirit de excepție, Brașovul trăiește evenimente culturale de înaltă valoare cultural-artistică.

D. M.: Da, uite că mă uit aici, n-ai adus nici tu, nici eu, volumul „Cu masca pe figură”, un roman care a apărut...

M. B.: ...da, un roman pe care l-am scos în 1999, un real roman, un Bildungsroman din astea cum fac germanii, care tratează o perioadă pe care ai trăit-o și tu, Dorule, și eu, perioadă când în presa brașoveană de pe timpul comuniștilor exista un grup de ziariști de-a dreptul fermecători.

De asemenea, exista și un grup de scriitori formidabili în Brașov, cum, din păcate, România nu prea mai are la același nivel al farmecului personal: un Darie Magheru, un George Boitor... E un roman satiric, un roman dulce-amar, care este citit cu plăcere și în care foarte mulți dintre noi ne regăsim, poate chiar și în ipostaze actuale. (Romanul este reeditat în anul 2020 la editura S.Z.O.C. „Cincinat Pavelescu” Brașov; n. red.)

D. M.: Hai să revenim la poetul, care în anul 2009 a scos „Pe strada mea din Șchei”

M. B.: Este un volum care cuprinde restul poemelor mele de sertar și câteva actuale și, astfel, am încropit o cărțuție, pe care mi-am făcut-o cadou chiar de ziua mea.

D. M.: Acum patru ani. La 3 iulie e ziua ta de naștere când faci 60 de ani. Când m-am uitat în dicționare și am văzut că împlinești șase decenii, nu mi-a venit să cred! Schimbi prefixul... Ultima carte care a fost lansată în 2012-2013 este „Dialoguri cardinale”, care este o nouă perspectivă asupra societății românești.

M. B.: Este o lucrare elaborată cu foarte multă osârdie și cu o documentare de excepție. Ea este defularea mea în ceea ce privește atitudinea omului față în față cu istoria contemporană. Am reacționat privind criza românească, exprimându-mi poziția față de pericolele care pândesc România. Am apelat la patru personalități pentru patru interviuri senzaționale. Ele sunt: marele om de cultură și artist plastic Camilian Demetrescu, generalul Gheorghe Dragomir, fost șef al Serviciilor de Informații Externe, generalul Mircea Chelaru, fost șef de Stat Major al armatei române și prietenul meu, publicistul și analistul Ilie Șerbănescu, cărora le-am supus răbdarea și priceperea într-o provocare a unor întrebări destul de pretențioase, unele chiar prețioase, nu în sens licențios, la care domniile lor au răspuns la un nivel excepțional, cartea fiind finalizată printr-o rezoluție eseistică și care tratează sub un aspect ușor novator evoluția istorică în paralel cu involuția morală a ființei umane pe acest pământ. Am și inventat un cuvânt nou.

D. M.: Exact. Difractivismul.

M. B.: Este o noțiune care nu există în niciun dicționar și care reprezintă un nou concept privitor la evoluția societății omenești, concept care include actuala stază politică, unde România, de pildă, nu evoluează deloc, această carte încercând să explice fenomenologia sugerând eventual și niște soluții personale.

D. M.: Este un semnal de alarmă foarte serios, cartea este foarte consistentă. Eu am citit-o și am descoperit o analiză foarte serioasă a evoluției, unde stăm, de ce stăm, e o mașinărie care nu se mișcă deloc ca lumea, există forțe oculte care pun piedici...

M. B.: Cartea conține, ca subsidiar, intenția unui studiu antropologic. Nimic nu se petrece la modul întâmplător, fondul permisiv psiho-social valah fiind cel care acordă șanse unor factori umani și statali pentru a submina eforturile noastre spre emanciparea de tip european. Știind și înțelegând acest fenomen, am abordat cele patru personalități pentru a mă lămurii în ceea ce privește mijloacele prin care putem să ne salvăm țara, patru personalități de o cultură și o de o reprezentare fenomenală. Iată, Camilian Demetrescu, un mare român, un uriaș artist, urmașul în gândire al lui Mircea Eliade, dar și al lui Brâncuși ca mișcare de avangardă artistică, trăitor de peste 4 decenii în Italia, a murit anul trecut din păcate, acest om cu o cultură extraordinară lasă în urmă o moștenire prea puțin cunoscută la noi și extraordinar de evocată în Occident...

D. M.: Acest mare om pe care l-ai adus în Brașov...

M. B.: ...pe care l-am adus, onorând în trei rânduri orașul Brașov...

D. M.: și pe care l-ai convins să facă un proiect al monumentului revoluției...

M. B.: A și făcut proiectul, dar anumiți factori locali nu l-au îmbrățișat, probabil din niște explicații specific balcanice. Ar fi avut astfel Brașovul un monument unic, semnat de Camilian Demetrescu. Interviul luat acestui mare om de cultură mi-a declanșat o anume viziune față de situația României, m-a obligat să continui, să dezvolt și să scot această carte.

Dar am ajuns la concluzia că nu e suficientă o singură persoană pentru un dialog, doar oferta artistului și teoreticianului îngustând vastitudinea abordării mele, și atunci am adăugat dialogului preconizat celelalte trei personalități, fiecare cu domeniul său, astfel încât să cuprind aproape toate sferile de interes. In total patru personaje din patru domenii-cheie, cu ajutorul cărora am reușit să deslușesc situație politico-socială și cultural-spirituală românească, precum și premisele unor schimbări necesare.

D. M.: E o carte care va suscita interesul nu numai a analiștilor politic, dar și a istoricilor, economiștilor și finanțistilor.

M. B.: Am primit de la București semnale importante legate de această carte, semnale care mă măgulesc. Mi s-a propus o lansare la Academia Română, în urma căreia să aibă loc o dezbatere televizată, pentru că subiectul tratat și dezvoltarea lui naște soluții, inclusiv pentru politicienii actuali. (a doua lansare a acestei cărți a avut loc la Aula Academiei Române la data de 6 iunie 2012; n. red.).

D.M.: În calitate de editor ai scos o serie de titluri. Am adus în emsiune câteva dintre ele. Iată, ediția întâi a Concursului național de literatură „Nihil sine Deo”are această antologie „Operație pe cord deschis” cu lucrările premiate.

M. B.: Lucrări premiate care sunt într-adevăr valoroase și care meritau să rămână undeva immortalizate. Legat de acest concurs fac propunerea oficialităților brașovene, care se pot gândi pe viitor să investească și să continue această concurs prestigios, chiar dacă titulatura de „Nihil sine Deo” sună pro-monarhist, dar acest dicton rămâne valabil pentru toată lumea.

D. M.: „Nihil sine Deo” e deasupra oricărei condiții! Mai prezint acum și volumul „Naționalismul lui Eminescu”.

M. B.: O carte la care țin foarte mult. Este o ediție anastatică după exemplarul original al lui D. Murărașu, apărut în premieră în anul 1932, la editura Editura „Bucovina I.L. Torouțiu”, pe care am lucrat-o editorial și am prefațat-o împreună cu Nicu Stoie, la care ni s-a alăturat și poetul și profesorul Mircea Doreanu. E o carte foarte curajoasă, deoarece este necenzurată, eu cred că este unica ediție necenzurată, unde analizăm și antisemitismul lui Eminescu. Avem tot respectul pentru suferințele poporului evreu, dar există, ca atare, o prudență și un respect față de ceea ce s-a întâmplat în istorie cu poporul evreu, dar nu putem arunca la gunoi niște lucrări care la timpul lor aveau oarece justificare. Eu vin și explic în cea de-a doua prefațare a acestei lucrări anastatice, reeditată de noi, că Eminescu nu a fost defel antisemit.